

КОМПОНЕНТЫ И КРИТЕРИИ ПОДГОТОВЛЕННОСТИ БУДУЩИХ ВОСПИТАТЕЛЕЙ К РАЗВИТИЮ СОЦИАЛЬНЫХ УМЕНИЙ И НАВЫКОВ У СТАРШИХ ДОШКОЛЬНИКОВ

Т.Н. Лесина

Аннотация. В статье раскрыт научный статус понятия «подготовленность будущего воспитателя» в контексте близких ему понятий современной профессиональной педагогики. Учтена социально-педагогическая значимость подготовленности студентов, которые получают в высшем учебном заведении специальность «Дошкольное образование», к социальному развитию старших дошкольников, где базовыми выступают развитые социальные умения и навыки; обосновано структурно-компонентное содержание подготовленности будущего воспитателя к обозначенному сегменту профессиональной деятельности и избранный критериальный подход.

Ключевые слова: подготовленность, профессиональная подготовленность будущего воспитателя, социальные умения и навыки старших дошкольников.

COMPONENTS AND CRITERIA FOR TRAINING OF FUTURE PRESCHOOL TEACHERS TO DEVELOPMENT OF SOCIAL ABILITIES AND SKILLS FOR SENIOR PRESCHOOL CHILDREN

T.M. Lesina

Abstract. The article reviews the scientific status of the concept of "training of future preschool teachers" in the context of the related concepts of modern professional pedagogy. Included social and educational importance of training students acquire at a higher education institution specialty "Preschool education" to the social development of older preschoolers, where the baseis formed social skills and abilities; based and structure-component composition training future preschool teachers for the appointed professional and segment defined by criteria approach.

Key words: training, professional training of the future educator, social abilities and skills of senior preschool children.

УДК: 378.09.

ПІДГОТОВКА ДО КОМУНІКАТИВНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ МАЙБУТНІХ ФАХІВЦІВ ГАЛУЗІ МІЖНАРОДНИХ ВІДНОСИН

Л.В. МАКСИМЧУК, кандидат педагогічних наук, доцент;
доцент кафедри іноземних мов

Хмельницький національний університет

E-mail: maksymtschuk@ukr.net

Анотація. У статті автором акцентується увага на необхідності формування комунікативної компетентності майбутнього фахівця галузі міжнародних відносин, як ключової ознаки професійної сформованості фахівця-міжнародника. Беручи до уваги теоретичні ідеї науковців, автором внесено уточнення у визначення поняття комунікативна компетентність майбутніх фахівців галузі міжнародних відносин, яке розглядається як інтегративне утворення особистості, результат цілеспрямованого навчання і соціалізації, який досягається через міжкультурний досвід спілкування, інформаційний обмін,

© Л.В. Максимчук, 2018

продуктивну взаємодію у міжкультурному середовищі на рівні окремих професійних груп, і передбачає свідомий вибір поведінкової моделі та детермінується акцепцією культурних відмінностей комунікантів.

Ключові слова: *підготовка, комунікативна компетентність, майбутній фахівець галузі міжнародних відносин, міжкультурний, комунікація.*

Актуальність (Introduction). Успішна реалізація ефективних міжнародних відносин між різними державами покладається на фахівців, котрі отримують професійну підготовку у ВНЗ для майбутньої діяльності в галузі зовнішньоекономічних процесів. Дієвим учасником зовнішньоекономічного процесу в реалізації економічної стратегії та політики кожної країни є висококваліфіковані фахівці у галузі міжнародних відносин.

Глобалізація, економічна та культурна інтеграція, підвищення мобільності та міграції населення, розвиток науково-технічного прогресу та телекомунікацій, поширення культурного плюралізму, ріст зовнішньої торгівлі стали одними із вирішальних факторів впливу на суспільство. Розвиток економічного, соціального, культурного, інформаційного простору посилює необхідність пошуку нових шляхів і способів підготовки сучасних фахівців до міжкультурного спілкування, але високий попит на компетентних фахівців сфери міжнародних відносин.

Вища школа, яка готує майбутніх фахівців, не повинна стояти осторонь від означених процесів і тенденцій, особливо у галузі міжнародних відносин. Враховано, що комунікативна компетентність індивіда не є вродженою, тому її слід цілеспрямовано формувати і розвивати, що мова спілкування – необхідний, але не головний фактор міжкультурної комунікації.

Теоретичні ідеї науковців, власний досвід викладання узагальнено і відображено у піраміді формування комунікативної компетентності від базового до високого.

Перед нинішню педагогічну науку постає питання необхідності більш продуманої оцінки та переоцінки існуючих стратегій організації навчального процесу, і вибору більш сучасної системи професійної підготовки студентів, в основі якої поступовий перехід від «виховання громадянина певної країни до виховання громадянина світу». [4]

Аналіз останніх досліджень і публікацій (Analysis of recent researches and publications). В останні роки зростає кількість серйозних публікацій, пов'язаних з проблемами формування комунікативної компетентності майбутнього фахівця сфери міжнародних відносин. З точки зору філософії культуру спілкування досліджували Е. Баллер, Л. Коган, В. Соловйов та ін., культурології – цікавими є наукові праці В. Біблера, В. Давидовича, Д. Лихачова, Е. Маркаряна, психології – Б. Ананьєва, Б. Ломова, А. Петровського та ін. Проблемам педагогічних аспектів поняття, а саме актуалізації культури у процесі навчання й виховання присвячені роботи І. Зязюна, М. Лещенко, Г. Онкович, а також зарубіжних вчених: І. Тайлора, Г. Хофстеда, С. Вольтона та ін. В основі запропонованих визначень «культури» різні вчені пропонують різні підходи.

Питання підготовки студентів-міжнародників вищих навчальних закладів до міжкультурної комунікативної взаємодії, у тому числі деякі аспекти формування їх комунікативної компетентності, є предметом дослідження багатьох учених. Учені розглядають процес комунікативної компетентності студентів у контексті розвитку культурно-мовної особистості (Г. Єлізарова, І. Халеева та ін.), формування культурної ідентичності студентів (Г. Локарева, А. Садохін та ін.), інтеграції міжкультурного потенціалу зі змістом професійної освіти (С. Амеліна, О. Зеліковська та ін.), реаліза-

ції міжкультурного підходу до освіти (Г. Захарова, Т. Колбіна, Н. Маркова, С. Шехавцова та ін.).

Мета (Purpose). На основі обґрунтування професійної підготовки майбутнього фахівця сфери міжнародних відносин розкрити необхідність формування у студентів даного профілю належного рівня комунікативної компетентності.

Методи (Methods). Теоретичні (аналіз філософської, педагогічної, психологічної літератури).

Результати (Results) свідчать, що науковці акцентували увагу на особливостях підготовки майбутніх фахівців галузі міжнародних відносин до професійного спілкування у процесі вивчення гуманітарних дисциплін. Згідно з галузевими стандартами нового покоління комунікативна компетентність, як невід’ємна складова означеної, є однією з умов затребуваності молодого фахівця на міжнародному ринку праці і його самореалізації, що, безперечно, не можна ігнорувати у процесі професійної фахівців галузі міжнародних відносин до участі в міжнародній комунікації.

Професійна підготовка майбутніх фахівців галузі міжнародних відносин, як і фахівців будь-якого іншого профілю, включається в «картину професійного простору» [5], що являє собою набір різноманітних видів діяльності.

Аналіз психологічної і педагогічної літератури з питань підготовки майбутніх фахівців в галузі міжнародних відносин у вищих навчальних закладах свідчить, що проблема формування комунікативної компетентності у спроектованому для цього середовищі ще не була предметом спеціального дослідження. Хоча відомо, що випускника сучасного університету формує не лише предметний зміст основ наук, які вивчаються, а й середовище, в якому домінує сприяння постійному особистісному і фаховому зростанню, максимальному забезпеченню розвитку комунікативних здатностей та міжкультурного досвіду взаємодії з представниками зовнішньоекономічної сфери діяльності.

Замовленням суспільства щодо кваліфікованих фахівців зовнішньоекономічної діяльності з високим рівнем сформованості комунікативної компетентності та достатньо гнучкою реакцією системи вищої професійної освіти на задоволення цієї потреби формує необхідність комунікативно-активних фахівців галузі міжнародних відносин, як умови розвитку, конкурентоспроможності, способу самоактуалізації у міжкультурному професійному середовищі.

Формування комунікативної компетентності – це складний, багатогранний, нелінійний процес цілеспрямованого навчання/учіння, який піддається моделюванню, педагогічному управлінню, корекції та оптимізації. Компетентна у сфері міжнародної комунікації молода людина – це конкурентоспроможна на зарубіжному ринку праці полікультурна особистість, здатна легко адаптуватися до іншого середовища, критично оцінити дійсність, приймати правильні рішення у своїй професійній групі/команді/організації і таким чином самореалізовуватися.

Оволодіння професією вважається показником готовності людини до трудової діяльності певного профілю і неможливе без спеціальної теоретичної та практичної підготовки майбутніх фахівців, що здійснюється у вищих навчальних закладах і пов’язується з такими поняттями, як «професіонал», «спеціаліст», «компетентність» тощо [1, с. 163]. У довідковій літературі термін професіонал (з лат. *professio* – професія; *profiteri* – «називати своєю справою») визначається як людина, що обрала певне заняття своєю професією і є фахівцем у своїй справі [1, с. 1177], а спеціаліст (з лат. *specialis* – особливий) – 1) людина, що досягла високої майстерності в чому-небудь, досконало володіє певною спеціальністю; фахівець [1, с. 1364]. Таким чином, професійна підготовка майбутнього фахівця зовнішньоекономічної діяльності передбачає набуття студентами знань, формування вмінь і навичок, норм професійної поведінки,

ціннісних орієнтирів, ідеалів, що спрямовується на процес професіоналізації особистості [1, с. 166] і набуття професійної компетентності. Актуальність цієї проблеми підтверджується тим, що в процесі наукових досліджень з'являються публікації, у яких визначаються теоретичні засади проблеми формування професійної компетентності майбутнього фахівця-міжнародника.

Професійна компетентність розглядалася науковцями в різних аспектах: від поняттєво-термінологічного тлумачення сутності професійної компетентності до розгляду компетентнісного підходу як шляху модернізації професійної освіти. На «мову компетенцій» перекладаються кваліфікаційні моделі фахівця, цілі та зміст професійної освіти, вимоги до професійної підготовки, педагогічні засади формування компетентності.

Поняття «компетентність» широко використовується в педагогіці з вісімдесятих років XX ст. у значенні «освітній результат діяльності» особи, яка навчається, як напрямків модернізації професійної освіти. Компетентнісний підхід визначається особливостями у змісті освіти і вибором інноваційних форм, методів і засобів навчання, що зумовлює появу змін у педагогічній системі вищої професійної школи.

Так, науковцями визначалися сучасні напрямки розвитку професійної підготовки фахівця сфери міжнародних відносин в логіці компетентнісного підходу і формування професійної компетентності майбутніх фахівців даної галузі; вивчалися сучасні пріоритети наукових досліджень професійного розвитку менеджерів у міжнародному бізнесі, розроблялися технології формування професійної компетентності фахівця-міжнародника [5].

Результатом набуття компетенцій – наперед заданої соціальної норми (вимоги) до освітньої підготовки фахівця, котра необхідна для його якісної продуктивної діяльності в певній сфері та є соціально закріпленим результатом, вважається компетентність, яка «передбачає особистісні характеристики, ставлення до предмета діяльності» [5]. Компетентність можна розуміти як реальні вимоги до засвоєння майбутнім фахівцем певної сукупності знань, способів діяльності, досвіду, ставлень із певної галузі знань, якостей працівника, складну інтегровану якість особистості, що обумовлює готовність здійснювати певну діяльність, діяти в ситуації невизначеності/вибору.

Компетентність можна розуміти як реальні вимоги до засвоєння майбутнім фахівцем певної сукупності знань, способів діяльності, досвіду, ставлень із певної галузі знань, якостей працівника, складну інтегровану якість особистості, що обумовлює «готовність здійснювати певну діяльність, діяти в ситуації невизначеності / вибору.

Водночас слід зазначити, що професійна компетентність обмежується колом розв'язуваних питань (компетенцій), а визначається специфікою професійної діяльності, рівнем поінформованості та обізнаності, здатністю фахівця застосовувати набуті знання та вміння, що дає змогу ефективно здійснювати професійну діяльність.

Теоретична складність пов'язана з глибиною та багатовимірністю основоположних понять, таких, як культура, діалог культур, міжкультурна комунікація, компетентність, важливих для розуміння сутності і розкриття структури феномену міжкультурної комунікативної компетентності. Практична складність, на нашу думку, полягає у відсутності комплексного лонгітюдного дослідження системи формування комунікативної компетентності студентів, особливо на основі використання імерсійних методів навчання, а також у контексті доцільності і напрямів реформування навчального середовища.

Для означення міжкультурного спілкування використовується множина термінів, які часто дублюють один одного: міжкультурна комунікація, інтеркультурна комунікація (intercultural communication), крос-культурна комунікація (cross-cultural communication), транскультурна комунікація (transcultural communication),

контркультурна комунікація (contrcultural communication).

Погоджуючись із висновками автора першого в Україні словника найуживаніших термінів теорії та практики міжкультурної комунікації Ф. Бацевича про те, що: «сутність міжкультурної комунікації або «вислизає», або сприймається як сама собою зрозуміла... до цього часу презентативна одиниця теорії міжкультурної комунікації не визначена, і найголовніше – цей динамічний і актуальний напрям досліджень фактично не має власної термінології, а та невелика кількість термінів і термінологічних виразів, що сформувалися у його межах, тяжіють до суміжних сфер гуманітарного знання [4]», зазначимо, що вчені все ще здійснюють спроби прийти до спільного знаменника у цьому питанні.

Вивчення показало, що автори більшості праць основою міжнародної комунікації вважають, в першу чергу, взаєморозуміння, як взаємодію культур, як процес спілкування учасників діалогу, як «процес спілкування (вербального і невербального) людей (груп людей), які, належачи до різних національних лінгвокультурних спільнот, як правило, послуговуються різними ідіоетнічними мовами, мають різну комунікативну компетенцію, яка може стати причиною комунікативних невдач або культурного шоку в спілкуванні» [2, с. 82]. «Міжкультурна комунікація характеризується тим, що її учасники у випадках прямого контакту використовують мовний код і стратегії спілкування, які відрізняються від тих, котрими вони користуються у спілкуванні всередині однієї культури» [2].

Саме відмінності змісту культурних кодів часто є причиною виникнення міжетнічних проблем, конфліктів і непорозумінь. Так, відмінності у нормативно-ціннісних базах, способах поведінки, традиціях і звичаях, просторовій і часовій парадигмах, вербальній та невербальній комунікації, домінуючих стилях мислення, культурній і мовній картинах світу також часто викликають непорозуміння у процесі міжкультурної комунікації. Тому, процес міжкультурної комунікації - це і мовні знаки відображають національну специфіку і, з точки зору іншого народу, можуть розглядатися як іншомовна культура»

Незважаючи на те, що наведені вище підходи до визначення міжкультурної комунікації відрізняються один від одного, вважаємо за доцільне виокремити деякі спільні риси: комунікація фахівця сфери міжнародних відносин характеризується інтерактивністю процесу; різними культурними біографіями (свідомістю) і мисленням учасників цього процесу. Культурні відмінності на мовленнєвому, дискурсивному, змістовому та поведінковому рівнях обумовлюються приналежністю комунікантів до різних культур, що значно впливає на процес взаємодії.

Аналіз визначень дозволяє виявити смисловий центр, навколо якого сфокусовані майже всі інтерпретації. Ним є ідея взаємодії різномовних і різнокультурних комунікантів. На нашу думку, цей процес відбувається через налагодження їх взаємозв'язку і пошук взаєморозуміння. Відповідно до такого співвідношення міжкультурну комунікацію можна розглядати, як здатність ідентифікувати культурну приналежність, що передбачає знання мови, цінностей, норм, моделей, стандартів поведінки іншої комунікативної спільноти та здатність досягати успіху, контактуючи із представниками іншої культурної спільноти, навіть при поверхневому знанні основних елементів культури своїх партнерів, але при достатньому рівні розвиненості емпатійності окремої особистості.

Зовнішньоекономічна діяльність завжди була і залишається важливою складовою успішного розвитку України, незважаючи на зміни у політичному, економічному, правовому полі країни. За даними Р. Гришкової, про суспільну зацікавленість в економістах європейського і міжкультурного рівня, включаючи менеджерів зовнішньоекономічної діяльності зі сформованою комунікативною компетентністю, свідчать ті публікації, що з'явилися у зарубіжній та вітчизняній

науковій літературі за останні роки.

Визнання Україною вимог Болонського процесу передбачає створення передумов прозорості системи вищої освіти для світового ринку освітніх послуг, а також порівнюваності й зіставності з іншими освітніми системами. Відповідність рівня компетентності сучасного менеджера професійним стандартам глобалізованого ринку праці, забезпечення мобільності трудових ресурсів і студентів обумовили необхідність розробки нового покоління галузевих стандартів вищої освіти, призначених для формування фахівців нової якості та особливості їх підготовки.

Зміна парадигми вищої освіти має на меті перенесення акцентів з організації навчального процесу на його кінцевий результат. Таким результатом має стати компетентність, в нашому випадку, комунікативна компетентність майбутнього фахівця галузі міжнародних відносин.

Висновки і перспективи (Discussion). Відтак, комунікативна компетентність майбутнього фахівця сфери міжнародних відносин: це інтегративне утворення особистості, що є результатом/продуктом учіння і соціалізації особистості, який досягається через міжособистісне спілкування, інформаційний обмін, продуктивну взаємодію із соціальним оточенням на рівні окремих індивідів/груп/професійних команд, передбачає свідомий вибір поведінкової моделі/інтегративної стратегії і демонструється культурою комунікантів; це здатність досягати взаєморозуміння з представниками різних культур навіть при посередньому володінні іноземними мовами на основі розуміння та дотримання універсальних правил і норм, які покладені в основу міжнародного етикету спілкування; це комплекс умінь, які необхідні для ефективною і адекватною поведінки у ситуаціях спілкування з представниками інших культур та мов, що дозволяють адекватно оцінити комунікативну ситуацію, використовувати вербальні та невербальні засоби для здійснення комунікативних намірів, та отримати результати комунікативної взаємодії у вигляді зворотнього зв'язку; сукупність соціокультурних та лінгвістичних знань, комунікативних умінь та навичок, завдяки яким особистість може успішно спілкуватися й взаємодіяти з носіями інших культур на всіх рівнях міжнародної комунікації.

Узагальнюючи всі подані вище тлумачення, визначаємо результатом підготовки до майбутньої діяльності фахівця галузі міжнародних відносин, є сформована комунікативна компетентність, як інтегративне утворення особистості, результат цілеспрямованого навчання і соціалізації, який досягається через міжкультурний досвід спілкування, інформаційний обмін, продуктивну взаємодію у міжнародному середовищі.

Процес формування міжкультурної комунікативної компетентності у майбутніх фахівців сфери міжнародних відносин потребує подальшого глибокого вивчення з метою розкриття можливостей його моделювання, визначення етапів та оптимальних психологічних, організаційних, педагогічних умов реалізації.

Список використаних джерел

1. Библер В. С. От наукоучения – к логике культуры: Два философских введения в двадцать первый век / В. С. Библер. – М.: Политиздат, 1990. – 413 с.
2. Бацевич Ф. С. Словник термінів міжкультурної комунікації. – К.: Довіра, 2007. – 205 с.
3. Горобець С. А. Теоретичні засади проблеми формування професійної компетентності майбутнього фахівця-економіста / С. А. Горобець // Вісник Житомирського держ. ун-ту ім. І. Франка. – 2007. – Вип. 31. – С. 106–109.
4. Зеер Э. Ф. Модернизация профессионального образования: компетентностный подход : учебное пособие / Э. Ф. Зеер, А. М. Павлова, Э. Э. Сыманюк. – М. :

Московский психолого-педагогический институт, 2005. – 216 с.

5. Отрощенко Л. С. Професійна компетентність економіста-міжнародника: технології формування : навчально-методичний посібник / Л. С. Отрощенко ; Державний вищий навчальний заклад «Українська академія банківської справи Національного банку України». – Суми : ДВНЗ «УАБС НБУ», 2009. – 71 с.

References

1. Bybler V. S. (1990) Ot naukouchenyaya – k lohyke kultury [From the science of science to the logic of culture]: Dva fylosofskykh vvedenyaya v dvadtsat' pervyy vek / V. S. Bybler. M.: Polytyzdat, 413 .

2. Batsevych F. S. (2007) Slovyk terminiv mizhkul'turnoyi komunikatsiyi [Dictionary of Terms of Intercultural Communication.]. K.: Dovira, 205.

3. Horobets' S. A. (2007) Teoretychni zasady problemy formuvannya profesiynoyi kompetentnosti maybutn'oho fakhivtsya-ekonomista [Theoretical principles of the problem of forming the professional competence of a future specialist-economist]/ S. A. Horobets'. Visnyk Zhytomyrs'koho derzh. un-tu im. I. Franka. Vyp. 31. 106–109.

4. Zeer É. F. (2005) Modernyzatsyya professyonal'noho obrazovanyaya: kompetentnostnyy podkhod [Modernization of Vocational Education: A Competency Approach:] uchebnoe posobyе / É. F. Zeer, A. M. Pavlova, É. É. Symanyuk. – M. : Moskovskyy psikhologo-pedahohycheskyy ynstytut, 216 .

5. Otroshchenko L. S. (2009) Profesiyna kompetentnist' ekonomista-mizhnarodnyka: tekhnolohiyi formuvannya [Professional competence of an economist-internationalist: technologies of formation]: navchal'no-metodychnyy posibnyk / L. S. Otroshchenko ; Derzhavnyy vyshchyy navchal'nyy zaklad «Ukrayins'ka akademiya bankivs'koyi spravy Natsional'noho banku Ukrayiny». Sumy : DVNZ «UABS NBU», 71.

ПОДГОТОВКА К КОММУНИКАТИВНОЙ ДЕЯТЕЛЬНОСТИ БУДУЩИХ СПЕЦИАЛИСТОВ ОБЛАСТИ МЕЖДУНАРОДНЫХ ОТНОШЕНИЙ Л.В. Максимчук

Аннотация. В статье автором акцентируется внимание на необходимости формирования коммуникативной компетентности будущих специалистов области международных отношений. Принимая во внимание теоретические идеи ученых, автором внесено уточнения в определение понятия профессиональная будущих специалистов области международных отношений, которое рассматривается как интегративное образование личности, результат целенаправленного обучения и социализации, который достигается через межкультурный опыт общения, информационный обмен, продуктивное взаимодействие в межкультурной среде на уровне отдельных профессиональных групп, и предусматривает сознательный выбор поведенческой модели и детерминируется акцепции культурных различий коммуникантов.

Ключевые слова: подготовка, коммуникативная компетентность, будущий специалист области международных отношений, межкультурный, коммуникация.

PREPARATION FOR COMMUNICATIVE ACTIVITY OF FUTURE SPECIALISTS IN THE FIELD OF INTERNATIONAL RELATIONS

L.V. Maksymchuk

Abstract. In the article the author focuses on the necessity of forming the communicative competence of a future specialist in the field of international relations as a key feature of the professional development of a specialist-internationalist

Taking into account the theoretical ideas of scholars, the author introduces the clarification of the concept of communicative competence of future specialists in the field of international relations, which is regarded as an integrative personality formation, the result of purposeful learning and socialization, which is achieved through the intercultural experience of communication, information exchange, productive interaction in the intercultural environment on levels of individual professional groups, and involves a conscious choice of behavioral model and determined by the acceptance of cultural excellence communicants.

Keywords: *training, communicative competence, future specialist in the field of international relations, intercultural, communication.*

УДК 378.663: 347.637: 371.212

**СУТНІСТЬ І СТРУКТУРА ПОНЯТТЯ «БАТЬКІВСЬКА ВІДПОВІДАЛЬНІСТЬ»
У СТУДЕНТІВ АГРАРНИХ ЗАКЛАДІВ ВИЩОЇ ОСВІТИ**

К. В. НАГОРНА, фахівець I категорії служби проректора з навчально-науково-виробничих питань і адміністративно-господарської діяльності

Національний університет біоресурсів і природокористування України

E-mail: k.v.nagorna@gmail.com

Анотація. *У статті досліджено та проаналізовано сутність поняття батьківства як педагогічного феномену, що являє сукупність знань, уявлень та переконань стосовно себе у батьківській ролі. Адже це не лише існування позицій «батько-мати-дитина», а й особистісне відношення до виховання дітей, розвитку їх умінь та навичок. Це батьківська відповідальність, яка проявляється в мотиваційній, афективній, когнітивній та конативній складових.*

Ключові слова: *сутність, структура, батьківство, батьківська відповідальність, молодь.*

Актуальність (Introduction). За останні десятиріччя в нашій країні відбулися значні трансформації не лише в політичному, економічному, а й культурній та ціннісній сферах життя. Сучасна молодь у вирі інформаційного «бумерангу» повністю знівелювала існуючі до нині постулати у сфері сімейного життя. Споглядаючи тенденції сьогодення прикрим є той факт, що змінилися принципи виховання та відношення до сім'ї та відповідального батьківства у людей старшого покоління, які навчають своїх дітей. Все більше відходять від напрямів на створення сім'ї, запланованого народження та відповідального ставлення до виховання дітей. Ці орієнтири відійшли на задній план висуваючи першочерговими кар'єрні досягнення, соціальну незалежність, матеріальне та соціальне становище.

Сучасна молодь має орієнтири, які все більше відходять від орієнтирів на створення сім'ї, заплановане народження та відповідальне виховання дітей – отримання освіти, професійні та кар'єрні досягнення, соціальна незалежність, самостійно досягнуте соціальне становище - ось на що в першу чергу орієнтується сучасна молодь, не приділяючи своїй ролі, як майбутніх батьків належної уваги. Як наслідок, вступаючи до шлюбу та народжуючи дитину молодь виявляється неготовою до виконання своєї нової ролі, виявляється неспроможною створити належні умови для повноцінного розвитку своєї дитини. Звідси збільшення кількості дітей-сиріт при живих батьках, зростання кількості випадків жорстокого ставлення до дитини, насильницьке